

Слѣдователно, смисълът на живота е да опрѣдѣли човѣкъ, въ що стои неговиятъ идеалъ. Идеалъ не може да бѫде вашата кѫща; идеалъ не може да бѫде знанието; идеалъ не може да бѫде свѣтлината; идеалъ не могатъ да бѫдатъ парите; идеалъ не може да бѫде силата; идеалъ не може да бѫде красотата; идеалъ не може да бѫде добротата. Защо? — Всички тия нѣща тѣрпятъ промѣни въ свѣта. Силниятъ е силенъ при извѣстни условия, слабиятъ е слабъ при извѣстни условия; учениятъ е ученъ при извѣстни условия, глупавиятъ е глупавъ при извѣстни условия. Всички нѣща, които се видоизмѣняватъ, не съдѣржатъ въ себе си идеалъ. Слѣдователно, идеалното е безъ промѣни и безъ измѣни. Но туй е пакъ неопрѣдѣлено. Идеалътъ е сѫщина, която съдѣржа цѣлокупността на цѣлото битие въ себе си. Този идеалъ, тази реалност съдѣржа всичко въ себе си. И първото проявление на този идеалъ въ свѣта, това наричаме ние обикновената човѣшка любовъ, за която всички говорятъ. До извѣстна степень всички тѣрсятъ тази любовъ. И дѣйствително, човѣшката любовъ азъ я взимамъ като едно качество на човѣка. Докато туй качество сѫществува въ човѣка, човѣшкиятъ животъ, човѣшките мисли, човѣшките желания, човѣшките дѣйствия иматъ смисълъ. До тогава, докато този малъкъ пламъкъ сѫществува у човѣка, неговиятъ животъ има смисълъ. Азъ не говоря за любовъта съ този червения пламъкъ, нито съ портокаления, нито съ зеления, нито съ синия, но за любовъта, която е съ една мека, бѣла свѣтлина. Но не разбирамъ и тази бѣла свѣтлина, която сѫществува въ свѣта. Тази бѣлина, която вие имате на вашиятъ ризи, въ сравнение съ тази бѣлина, за която ви говоря, ще ви се покаже черна. Слѣдователно, до тогава, докато любовъта сѫществува, силата, знанието иматъ смисълъ. Ниеискаме да бѫдемъ силни. Защо? — Защото имаме извѣстенъ обектъ, който обичаме, искаме да се покажемъ прѣдъ този обектъ. Защо онзи младиятъ момъкъ иска да работи за своя народъ? Този народъ стои като идеалъ прѣдъ него. Той иска да се покаже, че работи за народа съ, той иска да се подигне, иска всички сѫщества да го славятъ, той иска да бѫде силенъ.

Сега, тѣва сѫкопнежи на човѣшката душа, турени